

Bijlage: Vragenlijst “publiek kader” t.b.v. de evaluatie van staatsdeelnemingen

Identificatie van publieke belangen		
1.	Wat zijn de oorspronkelijke publieke belangen zoals ze ten tijde van het aangaan van de deelneming werden gedefinieerd?	Begin met een korte en heldere opsomming, bji voorkeur in bullet points, en vermeld de bijzonderheden daarna. Verwijs waar mogelijk naar relevante stukken, zoals oprichtingswet, regelgeving en brieven aan de Tweede Kamer.
2.	Zijn deze respectievelijke belangen nog steeds aan te merken als publiek belang, met andere woorden: is er nog steeds een specifieke overheidsbemoeyenis vereist om deze belangen veilig te stellen?	Het is van belang hierbij maatschappelijk belang te onderscheiden van publiek belang. Geef een toelichting en verwijs waar mogelijk naar relevante stukken.
3.	Zijn er nieuwe publieke belangen ontstaan die met de deelneming samenhangen?	Verwijs waar mogelijk naar relevante stukken, zoals regelgeving en brieven aan de Tweede Kamer. Indien dit niet mogelijk is, motiveer.
Wijze van borging van publieke belangen		

4.	Hoe zijn de thans relevante publieke belangen geborgd?	<p>De mogelijke <u>publiekrechtelijke</u> middelen zijn (aflopend gerangschikt naar zwaarte van de uit te oefenen invloed):</p> <ul style="list-style-type: none"> - ambtelijke hiërarchie (directe ministeriële verantwoordelijkheid); - uitvoering door een agentschap of publiekrechtelijk ZBO; - wet- en regelgeving; - verlenen van vergunningen; - concessies (gaswinning, openbaar vervoer); - aanbestedingen; - veilingen; - vermogensoverdrachten (subsidies e.d.). <p>De mogelijke privaatrechtelijke middelen zijn (aflopend gerangschikt naar zwaarte van de uit te oefenen invloed):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overeenkomst; • Uitvoering door een stichting of een onderneming zonder rechtspersoonlijkheid; • Oprichting van of deelneming in een vennootschap. <p>Geef per genoemd publiek belang aan hoe dit belang wordt beschermd. Licht de werking van de borgingsinstrumenten toe.</p>
5.	Hoe is het toezicht bij deze borging georganiseerd?	Geef per borgingsinstrument aan hoe het toezicht is georganiseerd. Als er objectieve feiten bekend zijn over de effectiviteit van die borging (bijv. door een rapport van de Algemene Rekenkamer), vermeld die dan.
<p>Betekenis van deelneming voor de onderhavige publieke belangen</p>		

6.	Geef aan wat de betekenis is van de kapitaalverschaffing door de Staat voor een goede borging van de thans relevante publieke belangen.	In het algemeen kan worden gesteld dat de functie van kapitaalverschaffing of de financieringsfunctie in de meeste gevallen adequaat door de markt kan worden vervuld. Er kan echter ook sprake zijn van een bijzondere situatie. Zo kunnen bepaalde goederen en diensten waarvan de aanwezigheid het algemene nut dient, niet zonder het door de Staat beschikbaar gestelde kapitaal tot stand komen omdat er bijvoorbeeld geen marktpartijen aanwezig zijn die de financieringsfunctie op zich zouden willen nemen (denk aan zeer omvangrijke investeringen of onevenredig hoge risico's die met de investeringen samenhangen). Geef dus aan wat de beweegredenen voor de overheid zijn om aan een onderneming risicodragend kapitaal te (blijven) verschaffen.
7.	Geef aan wat de betekenis is van de rechten die aan de kapitaalverschaffing zijn verbonden voor een goede borging van het publieke belang.	Het hierbij erom of (en zo ja, op welke wijze) de Staat zijn zeggenschapsrechten uit hoofde van aandeelhouderschap aanwendt om het publieke belang te behartigen. Benoem de rechten en bevoegdheden die de Staat in dit kader inzet en geeft aan hoe het publieke belang daarmee gediend is.
Effectiviteit		
8.	Zijn de borgingsinstrumenten (exclusief de deelneming) in combinatie met het toezicht naar het oordeel van de verantwoordelijke minister effectief?	
Conclusies		
9.	Is het publieke kader voldoende robuust?	Het publieke kader is voldoende robuust indien het goede mogelijkheden biedt voor de behartiging van het publieke belang buiten de deelneming om.
10.	Indien vraag 9 negatief is beantwoord: vormt dit een belemmering voor eventuele vervreemding van de deelneming?	Het is niet altijd mogelijk om bepaalde publieke belangen goed te borgen, ongeacht de middelen die worden ingezet. Het niet robuust zijn van het publieke kader is op zich geen belemmering voor vervreemding. Wanneer het gebrekkige publieke kader echter door (de aanwezigheid van) een deelneming wordt ondervangen, is dit – zolang het kader niet goed is geregeld – wel een belemmering. Gebruik bij beantwoording van deze vraag ook de analyse onder (6) en (7).

11.	<p>Indien de inrichting van publiek kader een belemmering vormt voor eventuele vervreemding van de deelneming: welke maatregelen dienen te worden genomen? Formuleer concrete aandachtspunten in de huidige situatie, zo mogelijk met een oplossing en een termijn waarop die oplossing moet zijn bereikt.</p>	<p>Het uitgangspunt van het deelnemingenbeleid is dat het publieke kader direct bij het aangaan van de deelneming wordt gerealiseerd. Actiepunten moeten daardoor direct worden opgepakt en de hier genoemde termijnen kunnen niet langer zijn dan de doorlooptijd van regelgeving e.d. De maatregelen zullen in de regel gericht zijn op de versterking van publiek kader op zwakke plekken, waarbij de Staat de onder (4) genoemde middelen ter beschikking staan.</p>
12.	<p>Indien bij beantwoording van vragen 6, 7 en 11 blijkt dat bij deelneming een essentieel onderdeel is van de inrichting van publiek kader met een permanent karakter, is de rechtsvorm dan nog adequaat? Weeg de huidige rechtsvorm af tegen andere mogelijke rechtsvormen.</p>	<p>Gedacht moet worden aan omvorming tot stichting, ZBO of integreren in de ambtelijke hiërarchie (taak van dienst, Agentschap).</p>